

Ed.

312. Frumvarp

til laga um mælitæki og vogaráhöld.

(Eftir 2. umr. i Ed.).

1. gr.

Við hverja þá verslun, þar sem mæla skal varning eða vega, skal til þess nota mælitæki eða vogaráhöld, sem löggilt eru og löglega stimpluð. Tæki þessi og áhöld skulu sæta eftirliti af hálfu stjórnarvalda þeirra, er til þess eru nefnd í lögum þessum; en skylt er engu að síður þeim, er þau tæki notfæra við afhending eða móttöku vöru, að sjá um að þau sjeu rjett.

Öll mælitæki og vogaráhöld, sem notuð eru til að ákveða upphæð tollgjalda til landssjóðs eða til þess að byggja á þeim vottorð um vigt eða mæli, eða og til annars, sem ákveðið kann að verða í konungstilskipun samkvæmt 2. gr. þessara laga, skulu vera löggilt og eftirliti háð.

2. gr.

Undir umsjón stjórnarráðsins skal setja á stofn löggildingarstofu í Reykjavík, og sjer hún um:

- a) stimplun og löggilding mælitækja og vogaráhalda; jafnframt fellur burt það löggildingarstarf, sem hvilir á sýslumönnum og bæjarfógetum (sbr. lög nr. 16, 11. júlí 1911),
 - b) einkasölu á stimpluðum og löggiltum mælitækjum og vogaráhöldum,
 - c) verklegt eftirlit með tækjum til mælis og vogar,
- alt eftir nánari ákvæðum, sem felast í lögum þessum og sett verða í konunglegri tilskipun um mælitæki og vogaráhöld.

3. gr.

Löggildingarstofunni skal stjórnað af forstöðumanni, sem stjórnarráðið útnefnir, og hefir hann að launum 2500 kr. á ári, auk alt að 500 kr. til ferðakostnaðar.

Til þess að koma löggildingarstofunni á stofn má greiða úr landssjóði alt að 8000 kr.

Annar kostnaður við rekstur löggildingarstofunnar skal greiddur, að svo miklu leyti, sem unt er, með þeim tekjum, sem hún fær fyrir útsölustarfa sinn og eftirlit. Fjárhagsáætlun hennar skal tekin upp i fjárlögin. Útsöluverðið á mælitækjum og vogaráhöldum, sem löggildingarstofan hefir einkasölu á, skal staðfest af stjórnarráði Íslands.

A. *Löggildingarstarfinn.*

4. gr.

Löggilding á mælitækjum og vogaráhöldum fer fram á þann hátt, að stimplað er á þau löggildingarmerki, sem er fangamark Kristjáns konungs X. með kórónu, og auk þess merki, er gefi til kynna, hvaða ár löggildingin hafi farið fram.

5. gr.

Löggildingarstofan getur löggilt tæki, þótt ekki sjeu þau ætluð til notkunar, er löggildingarskyldan nær til, ef þau að hennar dómi eru til þess fallin.

6. gr.

Löggildingarstofan getur löggilt af nýju mælitæki og vogaráhöld, sem áður hafa löggilt verið, en orðin eru ófullnægjandi, ef þeim hefir verið breytt þannig, að þau fullnægi löggildingarskilyrðum.

Þeir, er nota löggilt mælitæki og vogaráhöld, skulu leita nýrrar löggildingar, þegar skekkjan á þeim fer fram úr slitmarki, sem ákveðið verður í tilskipun (sbr. 2. gr.). Notendur mega hvorki sjálfir nje með annara aðstoð breyta eða gera við löggilt tæki, nema þeir jafnframt afmái löggildingarmerkin.

B. *Útsölustarfinn.*

7. gr.

Einkasala löggildingarstofunnar nær til allra löggildingarskyldra tækja, sem nefnd eru i 1. gr., og sömuleiðis til þeirra mælitækja og vogaráhalda, sem notuð eru til annars, eftir því sem tilskipunin greinir.

8. gr.

Löggildingarstofan skal hafa svo miklar birgðir af algengum mælitækjum og vogaráhöldum, er ætla má að nægi. Hafa má hún aðalútsölumann, er

annast sölu fyrir hennar hönd, og ber að sjá um, að tækin sjeu til sölu svo víða um landið, sem þörf er á.

9. gr.

Nú hefir löggildingarstofan ekki tæki, sem óskað er eftir, og er þá heimilt að kaupa þau annarstaðar. Þegar svo ber undir, má krefjast þess, að löggildingarstofan löggildi þau, ef þau að hennar dómi fullnægja löggildingarskilyrðum.

Í tilskipun þeirri, sem ráð er fyrir gert í 2. gr., skal ákveða, að löggildingarstofan geti, þegar sjerstaklega stendur á, gefið leyfi til að nota mælitæki og vogaráhöld, sem hún hefir ekki sjálf löggilt, en löggilt eru með því löggildingarmerki, sem gildi áður en lög þessi öðluðust gildi. Þó skal við fyrsta tækifæri stimpla tæki þessi með ársmerki löggildingarstofunnar.

C. Eftirlitsstarfinn.

10. gr.

Lögreglustjóra er skylt að sjá um, að kaupmenn noti eingöngu löggilt mælitæki og vogaráhöld, og yfirleitt, að haldin sjeu þau ákvæði, sem sett eru um notkun slíkra tækja.

Hann getur fyrirvaralaust látið skoða áhöld og tæki til mælis og vogar hjá öllum, sem löggilt tæki nota eða nota ber, og rannsakað, hvort fylgt hefir verið rjettilega fyrirmælum laga þessara um löggilding og stimplun eftir verklega prófun eða nýja löggilding.

11. gr.

Vörumatsmönnum og löggiltum vigtarmönnum skal skylt að athuga bæði, hvort tæki þau, er notuð eru, sjeu rjett löggilt og merkt, og hvort tækin i raun og veru sjeu rjett, og skal löggildingarstofan veita þeim nauðsynlegar leiðbeiningar hjer að lútandi, og þann stuðning, sem með þarf.

12. gr.

Löggildingarstofunni skal skylt, að minsta kosti þriðja hvert ár, að láta framkvæma verklega prófun á öllum mælitækjum og vogaráhöldum, er kaupmenn nota, og einnig á öðrum samskonar tækjum, sem stjórnarvöld hafa umsjón með.

Eftirlitsmönnum er heimil tafarlaus aðganga að öllum stöðum, þar sem mælitæki og vogaráhöld eru notuð, og er heimilt að krefjast aðstoðar lögreglustjóra, ef á þarf að halda.

Skylt er þeim, sem áhöld og tæki eru rannsökuð hjá, samkvæmt lögum þessum, að láta í tje aðstoð sína, ef eftirlitsmenn kalla til hennar. Í kaupstöðum og kauptúnum er honum skylt að senda þau tæki, sem flytjanleg eru, til þess staðar, sem eftirlitsmenn ákveða.

13. gr.

Fyrir verklega eftirlitið skal greitt gjald, sem löggildingarstofan innheimtir, og ákveðið er í tilskipun þeirri, er nefnd er í 2. gr.

Æski löggildingarstofan þess, skal lögreglustjóri senda henni skrá yfir menn þá í lögsagnarumdæmi hans, sem verslunarrjett hafa, og aðrar þær upplýsingar, sem með þarf vegna eftirlitsins.

Gjöld þau, sem inn koma fyrir eftirlitið, skulu teljast til tekna löggildingarstofunnar.

D. Ýms ákvæði og hegningarákvæði.

14. gr.

Nota má framvegis þau mælitæki og vogaráhöld, sem til eru, þegar lög þessi öðlast gildi, og löggilt eru á rjettan og löglegan hátt eftir þeim reglum, sem hingað til hafa gilt.

Þó skal eins fljótt og unt er — að því er Reykjavík og kaupstaðina snertir, í seinasta lagi innan eins árs, eftir að löggin öðlast gildi — framkvæma verklega prófun og merkingu á öllum eldri löggildingarskyldum mælitækjum og vogaráhöldum, eins og getið er um í 12. gr.

15. gr.

Skylda sú til löggildingar og eftirlits, sem fyrirskipuð er samkvæmt lögum þessum, nær ekki til vogaráhalda lækna og lyfsala; skulu þau stöðugt vera háð sjerstöku eftirliti landlæknis. Hann getur, samkvæmt nánari heimild í tilskipun þeirri, er nefnd er í 2. gr., sett ákvæði um slík vogaráhöld.

16. gr.

Brot á lögum þessum eða reglugerðum, sem settar eru samkvæmt lögum, varða sektum til landssjóðs frá 5—200 kr., nema þyngri hegning liggja við að lögum. Ólögleg mælitæki og vogaráhöld skulu upptæk, og andvirði þeirra renna í landssjóð. Með mál út af brotum gegn lögum þessum skal farið sem almenn lögglumál. Í tilskipun þeirri, er nefnd er í 2. gr., verður nánar ákveðið, að hve miklu leyti hegningarvert sje að nota löggilt mælitæki og vogaráhöld, sem breyst hafa við elli og slit.

17. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. janúar 1919.